

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.7.27.
COM(2017) 401 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

TIZENNEGYEDIK JELENTÉS

**2016. ÉVI ÁTTEKINTÉS A HARMADIK ORSZÁGOK ÁLTAL AZ EURÓPAI
UNIÓVAL SZEMBEN HOZOTT PIACVÉDELMI INTÉZKEDÉSEKRŐL**

{SWD(2017) 277 final}

1. BEVEZETÉS

A piacvédelmi eszközök három fontos, a Kereskedelmi Világszervezet keretén belül külön e célból kifejlesztett eszközből állnak: dömpingellenes intézkedések, szubvencióellenes intézkedések és védintézkedések.

A dömpingellenes és szubvencióellenes intézkedések¹ célja a dömpingelt és/vagy támogatott behozatal által a belföldi gazdasági ágazatnak okozott jelentős kár (vagy a kár kockázatának) ellensúlyozása, a védintézkedések pedig átmeneti jelleggel nyújtanak védelmet a belföldi termelőknek biztosítanak átmeneti védelmet a behozatal előre nem látható és jelentős növekedésével szemben. A védintézkedéseket származástól függetlenül az összes behozatalra alkalmazzák (*erga omnes* hatás), miközben a dömpingellenes és szubvencióellenes intézkedések meghatározott országra – sőt vállalkozásra – vonatkoznak.

Minden WTO-tagnak joga van piacvédelmi eszközöket alkalmaznia tisztességtelen nemzetközi kereskedelmi gyakorlatok ellensúlyozása érdekében. Mindazonáltal ennek a WTO-szabályok maradéktalan betartásával kell történnie, mivel a piacvédelmi eszközök helytelen alkalmazása jogellenes és indokolatlan protekcionista intézkedésekhez vezet, ami kedvezőtlen hatással jár a globális kereskedelemre és a gazdasági fejlődésre. Az EU maga is rendszeresen alkalmazza a piacvédelmi eszközöket (a védintézkedések kivételével), azonban mérsékelt és kiegyensúlyozott megközelítés alapján. Az uniós normák valójában szigorúbbak a WTO-szabályoknál, és további feltételekhez kötik bármiféle ilyen intézkedés bevezetését. Az ún. „WTO+ elemek” közé tartozik például, hogy az esetleges intézkedések kivetése előtt kötelező elvégezni az uniós érdek vizsgálatát abból a célból, hogy értékeljék, az intézkedések meghozatala vagy mellőzése milyen hatást gyakorolna az európai gazdaságra.

2010-től a harmadik országok jelentősen fokozódó mértékben kezdtek alkalmazni piacvédelmi eszközöket az uniós kivitellel szemben. Gazdasági lassulás és – különösen bizonyos ágazatokban – stagnáló kereslet idején természetes, hogy az uniós ágazatok a termékeik számára más felvevőpiacok, ezen belül exportpiacok után néznek. Ebből kifolyólag kulcsfontosságú, hogy az exportlehetőségeiket ne hátráltassák a piacra jutást indokolatlanul korlátozó jogosulatlan piacvédelmi intézkedések.

Az EU elvárja, hogy kereskedelmi partnerei is kövessék az alkalmazandó WTO-normákat a piacvédelmi eszközök használata során, és folytatja erőfeszítéseit a bevált módszerek terjesztése érdekében: A Bizottság évente szervez egyhetes, átfogó, a piacvédelmi eszközökkel kapcsolatos szemináriumot harmadik országokból származó, vizsgálatokat folytató hatóságok tisztviselői részére. A 2016 novemberében szervezett képzésen hat különböző ország (Egyiptom, Japán, Thaiföld, Tunézia, Törökország és Vietnam) 20 tisztviselője és a WTO titkársága vett részt. Ezenkívül a tavalyi évben kétoldalú találkozókön Indonéziából, Thaiföldről, Kínából és Koreából származó, a piacvédelmi eszközöket alkalmazó tisztviselőkkel folytatott eszmecserékre került sor az uniós bevált módszerekről, valamint informálisabb kapcsolatok jöttek létre más kereskedelmi partnerekkel.

Amikor egy harmadik ország piacvédelmi vizsgálatot indít az uniós kivitel ellen, a Bizottság szerepe, hogy – amennyiben szükséges – aktívan fellépjen az eljárásban beazonosított

¹ A WTO keretében a szubvencióellenes intézkedésekre a kiegyenlítő vám megnevezést alkalmazzák.

rendszerszintű problémák megoldása és a WTO-előírások betartásának biztosítása érdekében. Erre például sor kerülhet írásbeli beadványok benyújtásával a harmadik országokban lévő, vizsgálatokat lefolytató hatóságoknak, de a meghallgatásokon való rendszeres részvétellel is, az uniós exportőrök jogainak és érdekeinek érvényesítése érdekében. A Bizottság a kétoldalú megállapodásai keretében, valamint a többoldalú környezetben is fellép.

Ez a jelentés ismerteti a harmadik országok által alkalmazott, az uniós kivitelt hátrányosan érintő vagy azzal fenyegető piacvédelmi tevékenységek általános tendenciáit, valamint a 2016-ban beazonosított főbb problémákat és elért eredményeket. A jelentés továbbá országokra lebontott konkrét elemzéssel és a mellékletben közölt részletes számadatokkal alátámasztva áttekintést nyújt arról, hogy a Bizottság konkrétan milyen intézkedéseket hozott a harmadik országok nyomom követése terén.

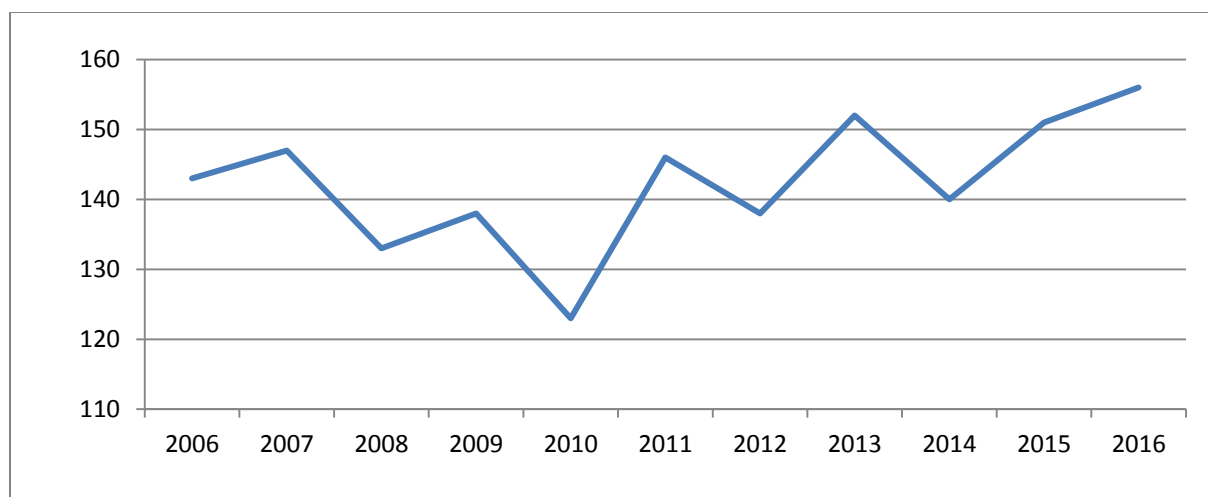
2. ÁLTALÁNOS TENDENCIÁK

2.1. 2016 végén hatályban lévő intézkedések

2015-höz hasonlóan a harmadik országoknak az Európai Unió ágazataival szemben folytatott piacvédelmi tevékenysége 2016-ban továbbra is intenzív volt.

2016 végén az uniós kivitelt érintő hatályos piacvédelmi intézkedések száma 156 volt, ami növekedést mutat a 2015-ben hatályos 151 intézkedéshez képest. Ahogy az alábbi ábra is mutatja, a hatályos intézkedések száma 2010 óta egyértelműen növekvő tendenciát követ, és az uniós kivitelt érintő piacvédelmi eszközökre irányuló tevékenység továbbra is igen jelentős.

A 2016 végén hatályban lévő intézkedések összesített száma

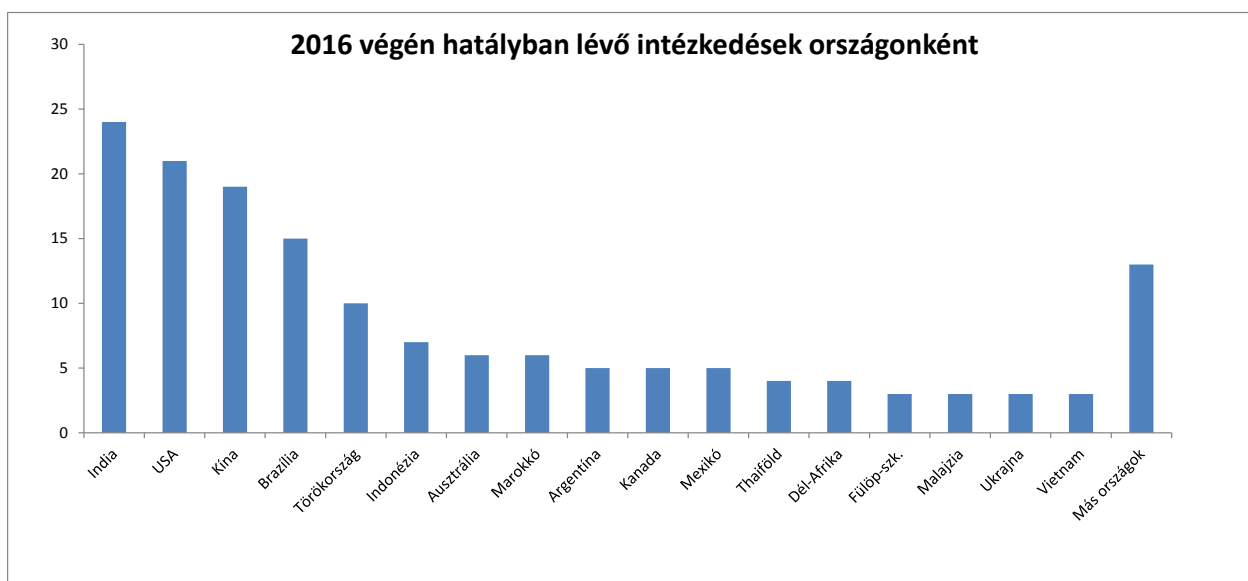

Forrás: a WTO és az EU statisztikai adatai.

Az alábbi ábra szerint továbbra is **India** alkalmaz a legaktívabban az EU-val szemben piacvédelmi intézkedéseket: összesen 24 intézkedés volt hatályban 2016 végén (19 dömpingellenes és 5 védintézkedés), 5 intézkedéssel több, mint 2015-ben (19 hatályban lévő intézkedés). A rangsorban az **Egyesült Államok** következik 21 hatályos intézkedéssel, amelyekből 19 dömpingellenes intézkedés (hárommal több, mint 2015-ben), és kettő közülük szubvencióellenes intézkedés. **Kína** stabil maradt 19 (17 dömpingellenes és 2

szubvencióellenes) intézkedéssel, ugyanez a helyzet **Brazíliaval**, 15 intézkedéssel, ezek közül mindegyik dömpingellenes.

2016 végén hatályban lévő intézkedések országonként

Forrás: a WTO és az EU statisztikai adatai.

Az alkalmazott eszközök típusát tekintve a 156 hatályos intézkedés² közül 116 dömpingellenes intézkedés, 5 szubvencióellenes intézkedés, míg 35 védintézkedés (fontos emlékeztetni arra, hogy a védintézkedések valamennyi származási országra vonatkoznak, és nem feltétlenül mindegyikük érinti az EU kivitelét).

Ami konkrétan a védintézkedéseket illeti, 2016-ban Indonézia alkalmazta ezeket a legjelentősebb mértékben, a legtöbb hatályos intézkedéssel (7), öt India (5) követte a rangsorban és négy másik ázsiai ország: Malajzia, a Fülöp-szigetek, Thaiföld és Vietnam (országoként 3).

2.2. 2016-ban indított új vizsgálatok

Az új vizsgálatok tekintetében 2016-ban jelentős csökkenés következett be: a harmadik országok összesen 30 új ügyet indítottak az EU-val szemben, 7-tel kevesebbet, mint 2015-ben. Ez főleg az **új védintézkedésekre irányuló vizsgálatok** számának **csökkenő tendenciájával** magyarázható, amely a 2015-ben mért 18-ról 2016-ban 12-re (6-tal) csökkent. A dömpingellenes és szubvencióellenes vizsgálatok száma viszonylag stabil maradt 2015-höz képest, azaz 18 új dömpingellenes vizsgálat indult, új szubvencióellenes vizsgálat pedig egy sem.

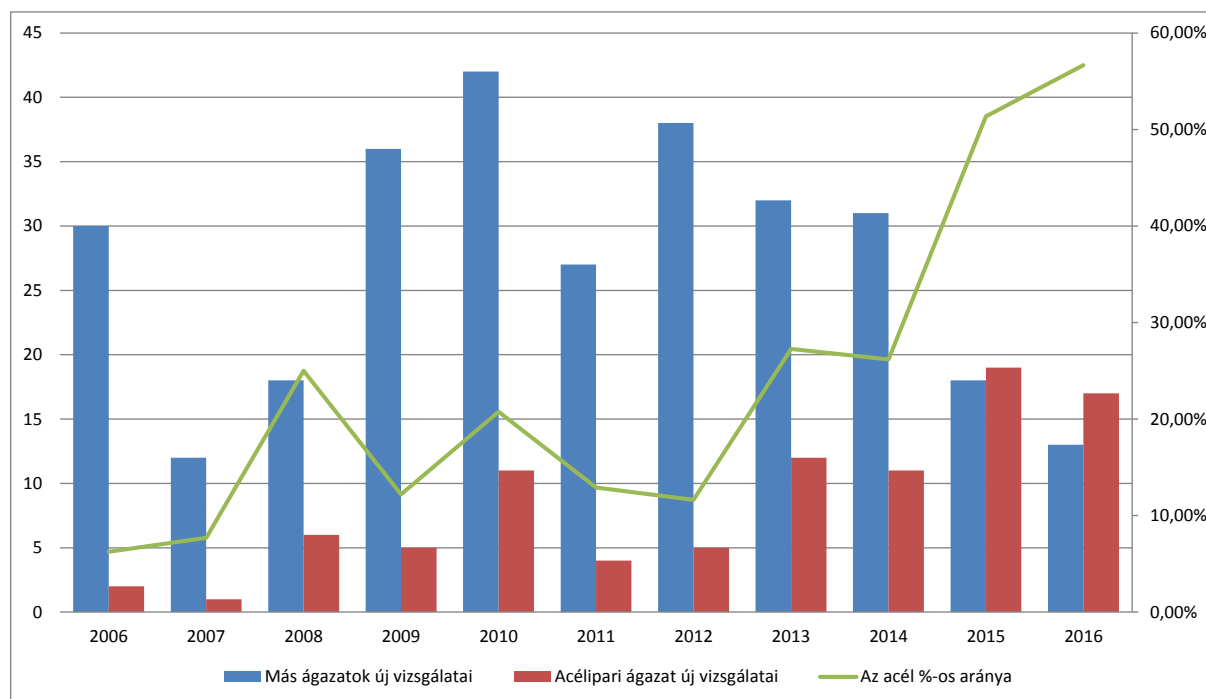
Érdemes megjegyezni, hogy az összes ország közül a legnagyobb számú új vizsgálatot (5-öt, amelyből 4 dömpingellenes vizsgálat) indító **India** az egyedüli olyan ország, ahol megfordult a 2015-re jellemző csökkenő tendencia, mely évben nem indítottak dömpingellenes vizsgálatot.

² A harmadik országok EU-val szemben bevezetett intézkedéseinek részletei megtekinthetők a Kereskedelmi Főigazgatóság weboldalán az alábbi linken: <http://trade.ec.europa.eu/actions-against-eu-exporters/cases/index.cfm>.

Ágazati bontásban, 2015-höz hasonlóan 2016-ban is folytatódott a harmadik országok által az EU ellen kezdeményezett új **acélágazati ügyek** emelkedő tendenciája. Az alábbi ábra szerint az acélágazatra vonatkozó új vizsgálatok aránya meghaladta az összes többi ágazatban felmerülő ügyek összesített számát. 2016-ban az EU ellen indított 30 új vizsgálatból 17 acélipari termékekre vonatkozott. 2015-től kezdődően az acélipari ágazat világszerte gyakran volt piacvédelmi vizsgálatok és intézkedések tárgya. Ennek oka főleg a Kínában fellépő kapacitásfelesleg és túltermelés, amely nagyon jelentős szintű, dömpingáron történő kivitt eredményez. Annak ellenére, hogy az EU acélgyártásában nincs kapacitásfelesleg, az uniós gazdasági ágazatok gyakran célpontjai a harmadik országok által az acél behozatala ellen irányulóan kivetett kereskedelmi intézkedéseknek. Ez különösen igaz a védintézkedések esetére, amelyeket a származási országtól függetlenül alkalmaznak. Mindazonáltal az uniós gazdasági ágazatokat a harmadik országok néha beleveszik a dömpingellenes vizsgálatok hatókörébe is, amelyek célpontjában egyébként főleg Ázsiából származó dömpingelt acéltermékek állnak.

Az acéltermékek behozatalával kapcsolatosan az EU is számos ügyet indított és vezetett be intézkedéseket. Az ágazat fejleményeinek figyelemmel kísérése érdekében az EU létrehozta az acéltermékek felügyeleti rendszerét: ez az olyan importtrendek rendszeres figyelemmel kísérését jelenti, amelyek az uniós acélgyártóknak történő károkozással fenyegetnek.

Új vizsgálatok az EU-val szemben az acélipari és egyéb ágazatokban

Forrás: a WTO és az EU statisztikai adatai.

2.3. 2016-ban bevezetett intézkedések

A harmadik országok összesen 30 új intézkedést vezettek be 2016-ban az uniós kivitellel szemben. Ez **jelentős csökkenést** jelent 2015-höz képest (37 új intézkedés), nevezetesen a **védintézkedések** számát illetően, amely 15-ről 10-re esett vissza. E tekintetben fontos

emlékeztetni arra, hogy az Európai Bizottság nagyon tevékenyen fellép annak érdekében, hogy kereskedelmi partnerei tisztességes módon alkalmazzák a piacvédelmi eszközöket, különösen amikor a védintézkedésekről van szó.

Ami a dömpingellenes és szubvencióellenes intézkedéseket illeti, a számok összességében stabil trendről tanúskodnak. 2015-höz képest (21) a tavalyi évben enyhe csökkenés volt a bevezetett dömpingellenes intézkedések teljes számában (19), de néhány ország több intézkedést vezetett be, mint 2015-ben: az Egyesült Államok 5 dömpingellenes intézkedést, India pedig 3 dömpingellenes intézkedést vezetett be, miközben 2015-ben ez a két ország csak egyet-egyet. Másrészt Brazília esetében fordított volt a trend: csak egy esetben vezetett be dömpingellenes intézkedést, miközben 2015-ben 8 esetben folyamodott ehhez. A tavalyi évben az Egyesült Államok csak egy szubvencióellenes intézkedést vezetett be, ugyanannyit, mint 2015-ben.

3. VISSZATÉRŐ PROBLÉMÁK

3.1. Az intézkedések kijátszása elleni fellépés³

2016-ban a harmadik országok által az EU ellen kezdeményezett, kijátszással kapcsolatos ügyek száma továbbra is jelentős. Csakúgy mint 2015-ben, tavaly összesen 5 kijátszással kapcsolatos ügy volt: Törökországnak 3 hatályban lévő ügye volt (2 a Bulgáriából és Lengyelországból származó szövettel és 1 a Bulgáriából származó rétegelt falemezzel kapcsolatban, ez utóbbit októberben vezették be), valamint 1 új vizsgálatot kezdeményeztek (Görögországból, Spanyolországból és Olaszországból származó csuklópántokkal kapcsolatban) és egy másikat Argentína kezdeményezett (Finnországból származó bevont papírral kapcsolatban).

A kijátszás olyan jogellenes gyakorlatokat jelent, mint az átrakodás, az áruk származásának hamis megjelölése, a termék megváltoztatása vagy összeszerelési műveletek, amelyek célja a vonatkozó dömpingellenes vagy szubvencióellenes vámok kifizetésének elkerülése. Amikor a kijátszás megállapítást nyer, a meglévő dömpingellenes vagy szubvencióellenes intézkedéseket ki lehet terjeszteni az intézkedések tárgyát nem képező (de ahhoz földrajzilag közel lévő) harmadik országra, ahol a kijátszás végbemegy, vagy a némileg megváltoztatott termékre. Mivel a WTO-egyezményekben jelenleg nincsenek egységes szabályok a kijátszást illetően, és tekintettel arra, hogy ha problémát jelenthet, a kijátszás elleni intézkedések valódi gyártókat is érintenek, a Bizottság szorosan figyelemmel kíséri ezt az érzékeny területet.

3.2. A védelemhez való jog

Minden piacvédelmi vizsgálatban kulcsfontosságú elem a felek védelemhez való joga. A vizsgálati hatóságok feladata, hogy érdemi információkat tartalmazó, nem bizalmas aktát biztosítson konzultáció céljából. Az ilyen akta nem tartalmazhat üzleti titkokat, és az adatokat szerkesztve, indexált formában vagy értéktartományok megadásával ismerteti oly módon, hogy a felek teljes képet kapjanak a helyzetről. Sajnálatos módon számos vizsgálat és joghatóság esetében előfordul – különösen ha csak kevés számú vagy csupán egy panaszos van –, hogy a nem bizalmas akta jószerivel semmilyen információt nem tartalmaz vagy az

³ A kijátszásellenes vizsgálatok nem szerepelnek a 2. lábjegyzetben említett weboldali keresőben, a mellékelt statisztika pedig a dömpingellenes vizsgálatok közé sorolja ezeket.

információ egyszerűen ki van takarva. Az érdemi információk hiánya lehetetlenné teszi a felek számára, hogy megértsék az ügy körülményeit és megvédjék magukat. Az ilyen esetekben a Bizottság rendszeresen közbelép, és több átláthatóságot kér az eljárások során.

3.3. A kár és az ok-okozati összefüggés

A vizsgálatoknak csak a vonatkozó WTO-feltételek szigorú teljesülése mellett kellene intézkedésekhez vezetniük; sajnos ez nem mindig van így. A Bizottság különösen gyakran találkozott nem megfelelő elemzésekkel, amelyekben az állítólagos dömpingelt behozatal és a belföldi gazdasági ágazat által elszenvedett kár közötti egyértelmű ok-okozati összefüggés megléte nagyon kétséges volt. Amikor a fenti két tényező közötti kapcsolatot nem lehet megállapítani, még akkor is ha a kár ténye megállapításra kerül, nincs elegendő alap arra, hogy a WTO-szabályok szerint bármilyen intézkedést bevezessenek. Fontos emlékeztetni arra, hogy sok oka lehet annak, hogy a belföldi gazdasági ágazat kárt szenved: egyebek mellett a kapacitásának nem megfelelő kihasználása, a belföldi kereslet csökkenése vagy a nyersanyag- és energiaárak emelkedése. Az egyéb ilyen tényezők okozta károkat nem lehet a dömpingelt behozatalnak tulajdonítani, mert ez megszüntetheti az okozati összefüggést. A Bizottság kiemelt figyelmet szentel a kár és az ok-okozati összefüggés elemzésének a harmadik országbeli vizsgálatok esetében, mivel az okozati összefüggés hiányában bármiféle intézkedés túlmegy a dömpingelt/támogatott behozatal által okozott kár orvoslásán, és könnyen protekcionizmussá válhat.

3.4. A védintézkedések megkérdőjelezhető használata

A fenti magyarázat szerint a védintézkedés korlátozza a kereskedelmet a legnagyobb mértékben, mivel származási országtól függetlenül valamennyi importra vonatkozik. Ezért ilyen intézkedéseket csak valóban kivételes körülmények között szabad alkalmazni a belföldi gazdasági ágazatnak a behozatal hirtelen és váratlan megugrásával szembeni védelme érdekében. A védintézkedések használata csökkenni kezdett 2016-ban, azonban a Bizottság továbbra is rendszeresen részt vesz majdnem minden vizsgálatban, mivel úgy tűnik, sokan nem tartják tiszteletben a WTO védintézkedésekről szóló megállapodásában meghatározott szigorú szabályokat. Sok vizsgálat irányul olyan behozatalra, amely valójában csak egy országból származik, így a dömpingellenes és szubvencióellenes eszközök megfelelőbbek lennének a probléma célzottabb megoldására, anélkül, hogy szükségtelenül korlátoznák a piacra jutást. 2016-ban ez volt a helyzet Délkelet-Ázsiában, ahol a védintézkedések célja a belföldi acélpiacok védelme volt a főleg Kínából származó acéltermékek növekvő behozatalával szemben.

4. FŐBB EREDMÉNYEK

Kína – Dömpingellenes intézkedések megszüntetése a WTO Fellebbezési Testületének jelentését követően

2016. augusztus 22-én Kína megszüntette a dömpingellenes intézkedéseket az EU-ból és Japánból származó egyes **nagyteljesítményű rozsdamentes acélból készül varratmentes csövekre** vonatkozóan. Ez a határozat a WTO Fellebbezési Testületének 2015. októberi jelentésének végrehajtását képezi, amely megállapította, hogy a Kína által 2012-ben bevezetett dömpingellenes intézkedések WTO-szabályokat sértettek (lásd még az alábbi 5.

pontot). Ez az ügy példa az indokolatlan kínai piacvédelmi intézkedésekre, amelyek indítéka a megtorlás volt és nem voltak összhangban a WTO-szabályokkal. Ezt az ügyet röviddel egy, a kínai acélbehozatallal szembeni uniós ügy után indították. A WTO Fellebbezési Testülete konkrétan azt állapította meg, hogy a Kínai Kereskedelmi Minisztérium nem végzett szegmentált elemzést a dömpingelt behozatalnak a kínai belföldi gazdasági ágazatra gyakorolt hatásáról, ezáltal nem zárta ki, hogy a más tényezők által okozott kárt a dömpingelt importnak tulajdonítsák; azt is megállapította, hogy az érintett feleknek nem volt lehetőségük arra, hogy megfelelően gyakorolják a védelemhez való jogukat.

Ausztrália – a feldolgozott paradicsom exportáló gyártóira kivetett vámok csökkentése

2013-ban az ausztrál hatóságok dömpingellenes vizsgálatot indítottak az Olaszországból származó **feldolgozott paradicsomtermékekre** vonatkozóan (az EU ebből a termékből 48 millió EUR értékben exportál Ausztráliába). Számos fellépést követően – az összes uniós kivitel 45 %-os arányát képviselő – két fő exportőrre vonatkozó vizsgálatot megszüntették, mert nem találtak dömpingre vonatkozó bizonyítékot. A többi együttműködő exportőrre vonatkozó vámok viszonylag alacsonyak voltak (átlagosan 4 %).

2015-ben Ausztrália új dömpingellenes vizsgálatot kezdeményezett a két exportáló termelőre vonatkozóan, akik ellen az előző vizsgálat lezárult. A különböző szintű számos technikai és politikai fellépés ellenére 2016 elején az ausztrál hatóságok a 4,5 %-tól 8,4 %-ig terjedő mértékű intézkedéseket vezettek be. Ezek az intézkedések olyan módszeren alapultak, amelynek alkalmazása komoly rendszerszintű aggályokat eredményezett, mivel egy dömpingellenes vizsgálat keretében közvetetten a WTO-szabályok által megengedett zölddobozos mezőgazdasági kifizetések ellen irányultak. 2016 áprilisában az ausztrál dömpingellenes felülvizsgálati bizottság az olasz vállalatok és hatóságok kérelmére megindította az intézkedések felülvizsgálatát. A Bizottság a gazdasági ágazattal együttműködésben haladéktalanul bekapcsolódott az eljárásba, és bizonyította, hogy a két exportőr által vásárolt nyers paradicsom árára nem voltak hatással zölddobozos uniós kifizetések. Következésképpen nem kellett volna költségkiigazításokat alkalmazni, amelyek mesterségesen magas dömpingkülönbséget eredményeztek. Ez az érvelés hatott, és 2017. január 5-én az ausztrál hatóságok csökkentették az alkalmazandó vámok szintjét a két exportáló gyártó vonatkozásában (0 %-ra az egyik és 4,6 %-ra a másik exportőr esetében), elismervén, hogy a költségkiigazítási módszer nem volt megfelelő.

Ezzel párhuzamosan 2016. májusban az ausztrál hatóságok más exportáló gyártókra korlátozott időközi felülvizsgálatot is kezdeményeztek annak érdekében, hogy az eredetileg a két olasz vállalkozásra alkalmazott költségkiigazítási módszert a dömpingkülönbségük megemlése céljából e gyártókra is alkalmazzák. Azonban 2017 januárjában a két olasz exportőr által kezdeményezett (fent ismertetett) módszertani felülvizsgálatot követően az ausztrál dömpingellenes bizottság felülvizsgálta következtetéseit, és úgy határozott, hogy a továbbiakban nem alkalmazza a költségkiigazítási módszert és csökkenti a vámtételeket valamennyi érintett exportőr vonatkozásában.

Brazília – egy röntgenberendezésekkel kapcsolatos dömpingellenes vizsgálat intézkedések bevezetése nélküli lezárása

2017 februárjában Brazília befejezte a Németországból származó **fogászati röntgenberendezések** behozatala elleni dömpingellenes vizsgálatát (az EU ebből a termékből körülbelül 5 millió EUR összegben exportál Brazíliába). A Bizottság és a gazdasági ágazat által ismertett érvek alapján (három alkalommal történő közbelépés, amelyek során rámutattak a mennyiség és az árhatások, valamint a kár és az ok-okozati összefüggés elemzésével kapcsolatos komoly hiányosságokra) a Brazil Piacvédelmi Hatóság (DECOM) felülvizsgálta előzetes döntését és megállapította, hogy a belföldi gazdasági ágazatot nem károsította a vizsgált behozatal.

Törökország – a védintézkedések enyhébb formája

Törökország védintézkedéseket vezetett be a többek között az EU-ból származó **tapétára**, (az EU Törökországba irányuló kivitele e termékből 13 millió EUR-ra tehető). A Bizottság több szinten is beavatkozott, többek között a WTO védintézkedésekkel foglalkozó bizottság genfi ülésén. Kiterjedt megbeszélések után 2017 áprilisában a török hatóságok beleegyeztek, hogy olyan 2016 augusztusától alkalmazandó vámkontingenst vezessenek be, amely jelentősen korlátozza az uniós exportőrökre gyakorolt kedvezőtlen gazdasági hatást.

Marokkó – a védintézkedés enyhébb formája

A Bizottság kezdettől fogva beavatkozott a **tekerccselt és kötegelt papírokra** vonatkozó marokkói védintézkedési ügyben (az EU Marokkóba irányuló kivitele e termékből 20 millió EUR-ra tehető). A kár és az ok-okozati összefüggés elemzését a Bizottság nem találta meggyőzőnek, és úgy tűnt, hogy az egyedüli belföldi gyártónak voltak problémái a minőséggel, a rendelkezésre álló mennyiséggel és a szállítási határidővel kapcsolatosan. Ezek után csökkenő *ad valorem* vámot javasoltak, de a Bizottság és a gazdasági ágazat közös erőfeszítései és különböző beavatkozásai kevésbé korlátozó vámkontingenst eredményeztek az uniós exportőrök számára.

Tunézia – Intézkedések bevezetésének elmaradása három védintézkedésre irányuló vizsgálatban

Az utóbbi években Tunézia három védintézkedési vizsgálatot kezdeményezett: **üvegpalackokra** és **falemezekre** vonatkozóan 2014-ben és **kerámiacsempére** vonatkozóan 2015-ben (az EU Tunéziába irányuló kivitele e három termékből 70 millió EUR-ra tehető). A Bizottság határozottan közbelépett, mivel mind a három ügyet nagyon gyenge indokolással kezdeményezték. Mindenekelőtt a belföldi gazdasági ágazat nem szenvedett komoly kárt: a nehézségeket más tényezők okozták, például a nyersanyag- és energiaárak emelkedése. A Bizottság a gazdasági ágazattal együttes fellépését követően az intézkedések kivetését mostanáig sikerült elkerülni. A Bizottság folytatja a nyomásgyakorlást, hogy ezek a vizsgálatok hivatalosan is lezáruljanak.

Egyiptom – egy védintézkedésre irányuló vizsgálat intézkedések bevezetése nélküli lezárása

A polietilén-tereftalát (**PET**) behozatalára vonatkozó védintézkedésre irányuló vizsgálatot 2015 decemberében kezdeményezték. A Bizottság számos alkalommal közbeavatkozott, hogy rámutasson a jelentős hiányosságokra. Mindenekelőtt a gazdasági ágazat induló szakaszban volt, és miután a gyártás elkezdődött, a behozatal nem növekedett, hanem valójában csökkent.

Továbbá a legtöbb mutató pozitív trendet mutatott, különösen ami a piaci részesedést illeti (a gyártók 60 %-ot értek el csupán egy gyártási éven belül), valamint a kérelmező által tapasztalt nehézségek az induló szakasszal voltak kapcsolatosak, nem a behozatal növekedésével. A vizsgálat intézkedések bevezetése nélkül lezárult 2016 augusztusában.

Törökország – két védintézkedésre irányuló vizsgálat intézkedések bevezetése nélküli lezárása

A két védintézkedési ügyben – a **melegen síkhengerelt acélra** és **mobiltelefonokra** vonatkozóan – a Bizottság a gazdasági ágazattal közösen tett több beadványát követően a török hatóságok végül elismerték, hogy a panaszok megalapozatlanok voltak. Következésképpen mind a két vizsgálat vámok kivetése nélkül zárult.

Dél-Afrika – enyhébb védintézkedések a fagyasztott csirkére vonatkozóan

2016 decemberében Dél-Afrika 13,9 %-os átmeneti védintézkedési (*ad valorem*) vámot vetett ki **fagyasztott csirkére** (az EU Dél-Afrikába irányuló kivitele e termékből 200 millió EUR-ra tehető). Ugyanez a termék már dömpingellenes intézkedések tárgyát képezte 2015 óta. A Bizottság többszöri közbelépését követően a kivetett ideiglenes vám jelentősen alacsonyabb lett, mint a kérelmező által kezdetben javasolt vám. Az ügy azonban e jelentés idején még folyamatban van, a két vámot még mindig együttesen alkalmazzák.

Új-Zéland – a spanyol tartósított barackra vonatkozó dömpingellenes intézkedések megszüntetése

2016-ban Új-Zéland hatályvesztési felülvizsgálatot kezdett a Spanyolországból származó **tartósított barack** behozatalára 2011-ben bevezetett dömpingellenes intézkedésekre vonatkozóan. Azonban szintén a Bizottság közbenjárását követően 2017 márciusában az új-zélandi hatóságok megállapították, hogy a vámokra a továbbiakban nincs szükség, ezért azokat megszüntették.

5. A KERESKEDELMI VILÁGSZERVEZET (WTO) TEVÉKENYSÉGE

A Bizottság a WTO keretében tevékenyen eljár annak érdekében, hogy konkrét ügyekben védelmezze az uniós érdekeket, illetve biztosítsa a WTO-jog maradéktalan érvényesülését. Amennyiben egy másik tag által hozott piacvédelmi intézkedések megsértik a WTO-szabályokat a Bizottság kifogásolhatja őket és kérheti egy vizsgálóbizottság létrehozását.

Ez történt az *Oroszország által a könnyű haszongépjárművek behozatala ellen bevezetett dömpingellenes intézkedések (DS479)* esetében, amelyekre vonatkozóan egy vizsgálóbizottsági jelentést adtak ki 2017. januárban (az ügyről a tavalyi évi éves jelentés említést tesz). A vizsgálóbizottság megállapította, hogy ezek a vámok megsértették a WTO-szabályokat, helyt adott az EU valamennyi eljárási igénypontjának, és elismerte, hogy az Oroszország által készített elemzéssel számos probléma van, különösen mert figyelmen kívül hagyta a könnyű haszongépjárművek belföldi ágazatának jelentős kapacitásfeleslegét. 2017 februárjában azonban az Oroszországi Föderáció fellebbezést nyújtott be a vizsgálóbizottság jelentése ellen az Eurázsiai Gazdasági Unió⁴ nevében.

Ami egy másik, tavaly említett ügyet, nevezetesen a *Kína által az egyes acélcsövek behozatalára bevezetett dömpingellenes intézkedéseket (DS460)* illet, a Fellebbezési Testület 2015. októberi jelentésének döntését követően 2016. augusztus 22-én Kína végrehajtotta a WTO Vitarendezési Testületének ajánlását és megszüntette az intézkedéseket.

A Bizottság továbbá harmadik félként is fellép más WTO-tagokat érintő eljárásokban; fellépésének legfőbb célja rendszerszintű problémák megoldása és nyomon követése, valamint a piacvédelmi vizsgálatokra vonatkozó szigorúbb szabályok érvényesülésének előmozdítása.

2016-ban a Bizottság beavatkozott egyebek mellett két WTO-vitában (*DS464: Egyesült Államok – Dömpingellenes és szubvencióellenes intézkedések Koreából származó nagy méretű mosóberendezésekkel szemben és DS471: Egyesült Államok – Bizonyos módszerek és azok alkalmazása a Kínával kapcsolatos dömpingellenes eljárásokra*), amelyben vitatták a célzott dömping megállapítására alkalmazott módszert a, valamint az Egyesült Államok által a dömpingellenes vizsgálatok során alkalmazott nullázást. A Fellebbezési Testület által kiadott mindkét jelentés különös jelentőséggel bír az EU számára, mivel az Egyesült Államok ezt a dömpingkülönbözetet mesterségesen felduzzasztó módszert egyes esetekben az EU-ból származó behozatalra vonatkozóan is alkalmazza.

Végül a Bizottság rendszeresen szerepet vállal a WTO Genfben ülésező érintett bizottságaiban. A dömpingellenes / szubvencióellenes bizottságok a WTO felé irányuló féléves és a havi beszámolási folyamatok keretében áttekintik és megvitatják a WTO más tagjai által hozott intézkedéseket. A Bizottság rendszeresen közbelép és egyedi ügyeket terjeszt elő a védőintézkedésekkel foglalkozó bizottságon belül is, a védőintézkedések aggodalomra okot adó, fokozódó mértékű alkalmazása miatt. Emellett a Bizottság részt vesz a védőintézkedésekről szakmai vitát folytató, általánosabb jellegű csoport munkájában is, amelynek célja az egyes WTO-tagok által folytatott gyakorlatokkal kapcsolatos eszmecsere.

⁴ Az Eurázsiai Gazdasági Unió tagállamai: Belarusz, Kazahsztán, Oroszország, Örményország és a Kirgiz Köztársaság.

6. ÖSSZEGZÉS

A jelentésben szereplő információk és adatok azt mutatják, hogy az Európai Unióval szemben folytatott piacvédelmi tevékenység 2016-ben továbbra is intenzív volt, és folyamatos erőfeszítést igényelt a bizottsági szolgálatok részéről. A Bizottság üdvözli az EU elleni vizsgálatok és intézkedések – és különösen a védintézkedések csökkenő számát, azonban meg kell jegyezni, hogy a jelenleg hatályban lévő intézkedések teljes száma 2015-höz képest különösen magas szintre emelkedett.

A tavalyi évet az érintett ügyek fokozott összetettsége is jellemezte, amelyhez olyan tényezők járultak hozzá, mint például az acél világszintű kapacitásfeleslege a piacvédelmi intézkedéseket protekcionista jelentéssel felruházó egyes harmadik országok politikai helyzete. Ezenkívül az uniós tagállamok azon gyártói, amelyek nehézségekkel küzdenek a belső piacon növekedési és foglalkoztatási céljaik elérése érdekében kiviteli lehetőséget keresnek, ennél fogva gyakrabban kerülnek harmadik országok által bevezetett piacvédelmi intézkedések hatálya alá.

A Bizottság azt a megközelítést követi, hogy harmadik országok EU-ágazatokkal szembeni piacvédelmi intézkedéseivel szembesülve a folyamatban lévő eljárások keretében rendszeres technikai beavatkozásokat kezdeményez; de a kereskedelmi partnerei piacvédelmi szolgálataival történő konstruktív párbeszéd kialakításán is munkálkodik. Ez hozzá járul majd olyan jól tájékozott vizsgálati hatóságok kialakulásához, amelyek jobban tudatában vannak annak jelentőségének, hogy a saját országukban folytatott piacvédelmi vizsgálatok során meg kell felelniük a WTO-szabályoknak.

Az utóbbi években az idők során felhalmozódott tapasztalat miatt a Bizottság technikai közbelépései növekvő hatást fejtenek ki. Ez a politikai közbelépésekkel, valamint a harmadik országokkal fenntartott formális és informális kapcsolatokkal együttesen számos jelentős eredményhez vezetett. Mindazonáltal az elmúlt években felmerült problémák közül sok továbbra is aggodalomra ad okot.

Továbbá az egyre komplexebbé váló és gyakran átpolitizált globális kereskedelmi környezet miatt a piacvédelmi intézkedések növekvő használata várható. Ebben a nehéz környezetben a Bizottság úgy összpontosítja erőfeszítéseit, hogy a piacvédelmi intézkedések "alkalmazása" ne váljon az azokkal való "visszaéléssé". A Bizottság erőfeszítései során döntő fontosságú szerepet játszik az uniós gazdasági ágazattal, az egyes uniós vállalatokkal és a tagállamokkal megvalósuló szoros kapcsolattartás, akárcsak a harmadik országokkal folytatott kétoldalú párbeszéd és a bevált módszerek cseréje.

A folyamatosan liberalizálódó globális kereskedelem, amely fontos lehetőségeket teremt az érdekelt feleknek, csak igazságos feltételek mellett működhet. A piacvédelem biztosítja, hogy igazságos feltételek érvényesüljenek. Ilyen értelemben a piacvédelem a kereskedelempolitika szerves részét képezi az EU, valamint más fontos kereskedelmi partnerei számára egyaránt.

* * *